

شناسه	تاریخ تهیه گزارش	قانون-مقررات-رویه های اجرایی	1401/03/24
عنوان موضوع	بحث و بررسی در خصوص مشکلات حوزه چکهای صیادی		
مرجع طرح موضوع	انجمن مدیران صنایع گرمسار		
شرح موضوع	<p>قانون اصلاح قانون صدور چک با هدف اعتبار بخشی به چک و به حداقل رساندن صدور چک بلامحل در سال ۱۳۹۷ توسط مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید و از ابتدای سال ۱۴۰۰ اجرایی شد. در این قانون نحوه صدور، دریافت و انتقال چک تغییراتی داشته و افرادی که مبادلات خود را با چک انجام می دهند تکلیفی برعهده دارند. صادرکننده چک باید مندرجات چک شامل تاریخ سرر سید، مبلغ و اطلاعات هویتی ذینفع را علاوه بر اینکه در برگ چک درج می کند در سامانه صیاد نیز ثبت کند. همچنین ذینفع چک نیز هنگام دریافت برگ چک باید مندرجات آن را در سامانه صیاد، استعمال و با مندرجات برگ چک تطبیق دهد. اشخاصی که قصد انتقال چک را دارند نیز دیگر نیازی به پشت نویسی چک ندارند و باید اطلاعات هویتی ذینفع جدید را در سامانه صیاد ثبت کنند.</p> <p>انجام این امور از طریق ابزارهای دسترسی به سامانه صیاد شامل اینترنت بانک و موبایل بانک، برنامه های موبایلی حوزه پرداخت و شعب بانک های عامل امکان پذیر است.</p> <p>در حال حاضر در تبصره یک ماده ۲۱ قانون عنوان شده که در صورتی که مالکیت چک های جدید در سامانه ثبت نشده باشد، چک مشمول این قانون نبوده و بانک ها مکلفاند از پرداخت وجه آن خودداری کنند.</p> <p>براین اساس در صورتی که دریافت کننده چک به صورت سهوی یا عمدی چک جدید را بدون ثبت سیستمی از صادرکننده یا انتقال دهنده چک دریافت کند و برای پرداخت به بانک مراجعه کند طبق قانون جدید، بانک نسبت به پرداخت وجه تکلیفی ندارد. بنابراین ذی نفع چک برای استیفای حقوق خود ناگزیر به مذاکره با صادرکننده یا انتقال دهنده چک است که در صورت پذیرش از سوی نامبردگان ثبت را انجام می دهند و در صورت عدم پذیرش، دریافت کننده چک که کالا یا خدمت خود را قبلا عرضه کرده، متضرر شده و برای استیفای حقوق خود ناگزیر به مراجعه به دستگاه قضایی است.</p> <p>بر این اساس راهکار پیشنهادی برای رفع این مشکل و اجرای کامل تبصره ۱ ماده ۲۱ مکرر این است که چنانچه قانون گذار امکان برگشت زدن چک ثبت نشده را فراهم کند، با توجه به تنبیهات شدیدی که برای صادرکننده چک برگشتی در این قانون در نظر گرفته شده است، احتمال بروز این قبیل مخاطرات کمتر خواهد شد. راهکار رفع سوءاثر چک نیز می تواند ثبت چک در سامانه صیاد از سوی صادرکننده چک و یا جلب رضایت ذی نفع چک باشد.</p>		
ایرادات و مشکلات مطروحه	- بلاتکلیفی مشتریان در خصوص چک های ثبت نشده در سامانه و عدم امکان برگشت چک توسط بانک و در نتیجه از بین رفتن جنبه کیفری عدم وصول اینگونه چکها		
جمع بندی جلسه کارگروه تخصصی (کارشناسی) به تاریخ	<p>به منظور بررسی مشکل جلسه ای با حضور نمایندگان کمیسیون هماهنگی بانکها، مشاور بانکی اتاق، نماینده استانداری و سازمان صمت تشکیل و موضوع مورد بحث و بررسی قرار گرفت.</p> <p>آقای چتری مشاور بانکی اتاق: اولین مشکلی که از ابتدای شروع طرح (فروردین ۱۴۰۰) چکهای صیادی به اجرا درآمد، این مسئله بود که ، می بایست صدور چک در سامانه ثبت گردد و در صورت امتناع از این اقدام ، قوانین</p>		

فرم گزارش کارشناسی

(پیوست شماره 1) دستورالعمل تشکیل و نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی

1401/03/24

چک بر آن حاکم نخواهد شد. و در صورت ثبت درست و صحیح آن، طرح جدید صدور چک مانع اتفاقاتی از قبیل کلاهبرداری و پولشویی و... خواهد شد.

مشکلی که از سوی مشتریان پیش آمد به این شکل بود که در هنگام صدور چک اطلاعات طرفین وارد سامانه شده اما به دلایل متعدد ثبت نهایی در سامانه صورت نگرفته و گیرنده چک بعد از مدتی و در زمان سررسید چک از این اتفاق مطلع شده است و گفتنی است که در بسیاری موارد فرد صادر کننده چک غیر قابل دسترس بوده است و از پاسخ به تماس ها خودداری کرده است. و تنها پیشنهاد ارائه شدی از سوی مراجع به فرد طلبکار مراجعه به مراجع قضایی و اعلام کلاهبرداری بوده است. و به عنوان سند مدنی طرح شکایت کرده تا به طلب خود برسد.

پیشنهاد اول: امکان ثبت چک از طریق شبکه بانکی صادر کننده ی چک. تا در صورت عدم موجودی کافی در حساب فرد طلبکار فرصت برگشت چک را داشته باشد. در ابتدای شروع طرح این امکان وجود داشت اما به مرور این امکان از طرح خارج شده است.

پیشنهاد دوم: درخواست آن را داریم که ارائه گواهی عدم پرداخت و لاشه چک را مبنا قرار داده تا صاحب چک بتواند از این طریق اقدام به رفع سوء اثر کند و از دیگر امتیازات چک و امتیازات بانکی برخوردار شود.

افرادی هستند که در تاریخ های گذشته سر رسید چک داشته اند. جنبه کیفری خود را نیز از دست داده است و طرف مقابل نیز به پول خود نمی رسد. که متأسفانه این اتفاق نوعی کلاهبرداری محسوب می شود. که خود این مسئله تا حدودی مربوط به ناآگاهی و بی علمی و سواد کافی صادر کننده برمیگردد. اعتبار چک های صیادی منوط به ثبت واقعی و درست در سامانه صیاد می باشد. گاهی مشخص شده است که افراد چک های صادره را وارد سامانه صیادی کرده اما ثبت نهایی نکرده اند و با فرستادن عکس عملیات در سامانه برای شخص مقابل اطمینان لازم را برای خود جلب کرده است. می بایست الزامی در جهت ثبت درست و واقعی چک صادره در سامانه برای صادر کننده صورت بگیرد و بر اساس میزان بدهی افراد حساب هاس بانکی مسدود گردد.

آقای نجار نماینده کمیسیون هماهنگی بانکها: فرآیند با معضلات پیچیده ای رو به رو است و مشکلی و مشتری ها به سختی با برنامه ارتباط برقرار می کنند که باعث ابراز نارضایتی مشتریان شده و مراجعه حضوری مشتریان به بانک و ارجاع کار را به آنها واگذار می کند و موضوع دیگر فرآیند بازگشایی منابع مسدودی چک های برگشتی طولانی مدت می باشد.

در ابتدا می بایست یک بازدارندگی برای صادر کننده چک تعریف گردد. و الزامات ثبت چک برای آنها در نظر گرفته شود. و از طرفی برنامه ثبت چک می بایست ساده سازی گردد.

به طوری که برای افرادی که در حوزه پخش مواد غذایی شاغل هستند، روزانه غریب به ده ها مغازه و مشتری همکاری داشته و برای ثبت چک هر مغازه مدت زمان زیادی صرف خواهد شد.

ساده سازی می بایست صرفاً با وارد کردن یک عدد اتفاق بیافتد و وارد کردن اعداد و اطلاعات متعدد تکراری از فرآیند ثبت خارج گردد.

فرم گزارش کارشناسی

(پیوست شماره 1) دستورالعمل تشکیل و نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی

<p>آقای احمدی نماینده استانداری: فرآیند چک های صیادی در صدد جلوگیری از کلاهبرداری از طریق چک مطرح و راه اندازی گردید . در گذشته افراد نوعی تابو از چک برگشتی داشته اند اما در حال حاضر با عدم فرآیند در ست در ثبت چک این ترس به کل از بین رفته است .</p> <p>لازم به ذکر است ضعف علم و آگاهی از ثبت درست چک در سامانه صرفا مختص اقشار کسبه و بازاری نمی باشد و در بسیاری از موارد این عدم آگاهی لازم در اقشار تحصیل کرده جامعه اعم از پزشکین و.... نیز دیده می شود و این مشکل به عدم اطلاع رسانی وسیع و جامع در طریق رسانه های کشوری برمیگردد . (از طریق صدا و سیما – فضای مجازی و ....) و این عدم آگاهی ها باعث ازدیاد پرونده های قضایی در دادگستری ها شده است .</p>	
<p>– پیشنهاد میگردد طی دستورالعمل ابلاغی از سوی بانک مرکزی شعبات صادرکننده دسته چک اختیارات لازم جهت ثبت چک برای مشتری در صورت عدم ثبت چک توسط صادرکننده را داشته باشند. همچنین برای چکهای ثبت شده توسط بانک کارمزد قابل توجهی از صادرکننده چک دریافت شود.</p>	<p>پیشنهادات</p>
<p>– قانون جدید چک</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>